

ศัพท์แสง

โดย รศ. อัจฉรา พันธุ์อำไพ

A.**Abbe number ตัวเลขแอบเบ**

ค่าที่แสดงถึงคุณสมบัติของตัวกลางซึ่งหาได้จากส่วนกลับของการกระจายหรือค่าวี (V-value) ดังนี้
$$V = \frac{n_d - 1}{n_V - n_R}$$

โดยที่ n_d , n_V และ n_R เป็นดัชนีหักเหของตัวกลางสำหรับแสงสีเหลือง, แสงสีม่วง และแสงสีแดง ตามลำดับ

Abbe refractometer เครื่องวัดการหักเหแบบแอบเบ

เครื่องมือสำหรับวัดดัชนีหักเหในของเหลวได้โดยตรง

aberration ความคลาด

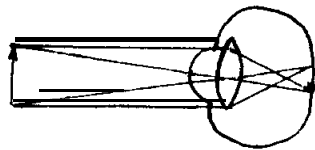
การที่เลนส์ไม่สามารถรวมแสงไปสู่จุดเดียวกัน เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ ถ้าไม่สามารถรวมแสงที่มีสีต่างกันไปสู่จุดเดียวกันได้เรียกว่า **ความคลาดสี** (chromatic aberration) และถ้าไม่สามารถรวมแสงไปสู่ตำแหน่งที่ถูกต้อง ทำให้ภาพวัตถุที่เกิดขึ้นผิดรูปไปเนื่องจากความโค้งของเลนส์ซึ่งไม่ได้แก้ไขเรียกว่า **ความคลาดทรงกลม** (spherical aberration) เป็นต้น

absorption การดูดกลืน

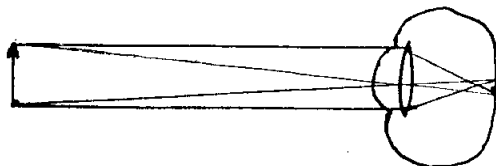
การสูญหายไปของแสงโดยที่ความเข้มของแสงลดลงภายหลังจากการเคลื่อนที่ผ่านเข้าไปในตัวกลาง ซึ่งถ้าพลังงานแสงที่สูญเสียไปกลายเป็นพลังงานความร้อนจะทำให้อนุภาคของตัวกลางเคลื่อนไหวและถ่ายเทพลังงานเมื่อชนกัน เป็นการดูดกลืนแสงอย่างแท้จริง แต่ถ้าแผ่คลื่นขนาดเดียวกับแสงตกจัดเป็นกำหนดของการแผ่รังสีหรือการเรืองแสงเมื่อขนาดคลื่นที่แผ่ออกมายาวกว่าของแสงตก

accommodation การปรับสายตา

ความสามารถในการเปลี่ยนระยะโฟกัสของแก้วตาเพื่อให้สามารถเห็นวัตถุในระยะต่าง ๆ ได้ทั้งใกล้และไกล สายตาของคนปกติจะสามารถเห็นได้ในระยะชัดตั้งแต่ 250 มิลลิเมตรถึงอนันต์ ความสามารถในการปรับสายตาโดยทั่วไปจะเสื่อมลงตามอายุขัย

การปรับสายตาในระยะใกล้

การปรับสายตาในระยะไกล

achromatic lens เลนส์อครอจิก

เลนส์ซึ่งไม่ทำให้เกิดขอบของภาพเป็นสีต่าง ๆ โดยใช้เลนส์ 2 ชั้นที่ทำด้วยแก้วต่างชนิดกันมาประกบเข้าด้วยกัน (ดู ความคลาดสี)

albedo อัลบิโด

การวัดกำลังความสามารถในการสะท้อนแสงของผิววัตถุ โดยการเทียบอัตราส่วนของการสะท้อนแสงกับแสงตกซึ่งกำหนดให้เป็นหนึ่งหน่วย

analyzer แอนาไลเซอร์

วัตถุที่ใช้สำหรับตรวจสอบชนิดของแสงโพลาไรซ์ โดยเฉพาะที่ใช้ในโพลาไรสโคป หลังจากที่ได้รับแสงผ่านโพลาไรเซอร์และผ่านตัวกลางออกมา ซึ่งอาจทำด้วยปริซึมแบบนิคอลหรือแผ่นโพลาไรซิง ถ้าหมุนแอนาไลเซอร์นี้ในทิศที่ขวางกับโพลาไรเซอร์โดยทำมุมฉากซึ่งกันและกัน จะไม่มีแสงผ่านออกมาได้

anastigmatic lens เลนส์อะนัสติجماتิก

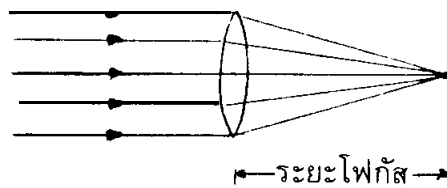
เลนส์ซึ่งไม่ทำให้เกิดภาพที่พัวเนื่องจากไม่สามารถให้ภาพตามขวางและตามแนวตั้งได้อย่างชัดเจนพร้อมกัน โดยใช้เลนส์ตั้งแต่ 3 ชั้น ที่ทำด้วยแก้วต่างชนิดกันมาประกบเข้าด้วยกัน

Angström อังสตรอม

หน่วยของระยะซึ่งเท่ากับ 1 ใน 100 ล้านเซนติเมตร สำหรับใช้วัดความยาวช่วงคลื่นแสง

aperture ช่องรับแสง

ขนาดของช่องกลมที่ให้แสงผ่านได้ในอุปกรณ์ทัศนศาสตร์ โดยพิจารณาจากเส้นผ่าศูนย์กลางของช่องหนึ่ง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปจะเทียบกับระยะโฟกัสของเลนส์ สำหรับกล้องถ่ายรูปที่มีเลนส์รับแสงขนาด $f/6$ หมายถึงเส้นผ่าศูนย์กลางของเลนส์เป็น 1 ใน 6 ของระยะโฟกัส

B.**birefringence ไบริฟรินเจนซ์**

การที่แสงหักเหเข้าไปในตัวกลางบางชนิด เช่น ผนึกแคลไซต์ จะทำให้ลำแสงตกหนึ่ง ๆ

แยกออกเป็นสองลำ โดยลำหนึ่งเป็นไปตามกฎของสเนลล์ แต่อีกลำหนึ่งไม่เป็น จึงเรียกว่า แสงปกติและแสงพิเศษตามลำดับ และค่าดัชนีหักเหสำหรับแสงปกติอาจมากกว่าหรือน้อยกว่าค่าดัชนีหักเหสำหรับแสงพิเศษ ผลต่างของค่าดัชนีหักเหทั้งสองนี้จะวัดไปรีฟรินเจนซ์ของตัวกลางเหล่านี้ เมื่อนำตัวกลางเหล่านี้มาส่องดูวัตถุใด ๆ จะเห็นภาพซ้อนกัน 2 ภาพ

bolometer โบลอมิเตอร์

เครื่องมือสำหรับวัดความร้อนของการแผ่รังสีโดยวัดจากความต้านทานไฟฟ้าของลวดที่ได้รับความร้อนนั้น ซึ่งความต้านทานจะเปลี่ยนแปลงได้มากที่อุณหภูมิต่ำ ๆ และมีความไวมาก

Brewster's law กฎของบรูซเตอร์

เมื่อลำแสงสะท้อนทำมุมฉากกับลำแสงหักเหจะทำให้แสงสะท้อนเป็นแสงโพลาไรซ์ชนิดระนาบที่มีทิศของการสั่นสะเทือนของสนามไฟฟ้าตั้งฉากกับระนาบของการตกของแสง ซึ่งประกอบด้วยลำแสงตกกับเส้นปกติ และจะทำให้แสงหักเหเป็นแสงโพลาไรซ์บางส่วน มุมตกนี้เรียกว่า “มุมโพลาไรซิง, i_B ” ซึ่งมีความสัมพันธ์กับดัชนีหักเหระหว่างตัวกลาง ดังนี้

$$\tan i_B = n_{21} \text{ คือ กฎของบรูซเตอร์}$$

C.

candela แคนเดลา

หน่วยของการวัดความเข้มของแสงในระบบเอสไอ ใช้อักษรย่อ cd โดยกำหนดให้กำลังส่องสว่างของวัตถุดำที่อุณหภูมิของจุดหลอมเหลวของทองคำขาว (2042 เคลวิน) เท่ากับ 60 cd/ชม.^2 (ดู กำลังเทียน)

Candle-power กำลังเทียน

หน่วยของการวัดความเข้มหรือกำลังส่องสว่างของต้นกำเนิดแสง โดยกำหนดให้ 1 กำลังเทียน คือ กำลังส่องสว่างของเทียนไขขนาดหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันกำหนดให้เป็นตะเกียงก๊าซเพนเทน และมีกำลังส่องสว่าง 1 ใน 60 ส่วนของกำลังส่องสว่างของวัตถุดำ 1 ตารางเซนติเมตร ที่อุณหภูมิของจุดหลอมเหลวของทองคำขาว สำหรับหลอดไฟฟ้าขนาด 100 วัตต์ จะให้กำลังส่องสว่างประมาณ 120 กำลังเทียน

catadioptric substance สารแคทาได้ออปทริก

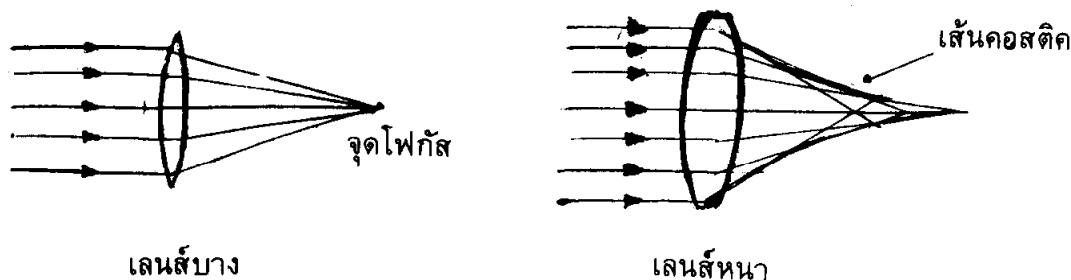
สารซึ่งสามารถสะท้อนและหักเหแสงได้ในขณะเดียวกัน เช่น ปริซึม

catoptric substance สารแคทออปทริก

สารซึ่งสามารถสะท้อนแสง เช่น กระจกเงา

caustic curve เส้นคอสติค

แนวโค้งสัมพันธ์กับรังสีสะท้อนหรือรังสีหักเหจากวัตถุ เนื่องจากรังสีของแสงไม่รวมกันอยู่ที่จุดเดียวกัน เช่น ในกรณีของเลนส์หนา ซึ่งแสงจะไม่รวมกันยังจุดใดจุดหนึ่งเหมือนในเลนส์บาง แต่จะเป็นแนวสว่าง

coherent light แสงอาพันธ์

แสงจากต้นกำเนิดเดียวกันหรือจากแหล่งกำเนิดชนิดประสานซึ่งให้แสงที่มีความถี่เดียวกัน และมีเฟสสัมพันธ์คงที่ ณ ตำแหน่งใด ๆ หรือเวลาใด ๆ

collimated light แสงคู่

ลำแสงที่เคลื่อนที่ไปโดยไม่ต่างออกเมื่อเคลื่อนที่ห่างออกไป แต่จะมีขอบทั้งสองของลำแสงขนานกันตลอด ดังเช่นลำแสงขนานที่มาจากต้นกำเนิดที่อนันต์ และลำแสงที่ให้ผ่านคอลลิเมเตอร์ ซึ่งเป็นอุปกรณ์สำหรับกรณีที่ต้องการแสงนี้ (ดู คอลลิเมเตอร์)

collimator คอลลิเมเตอร์

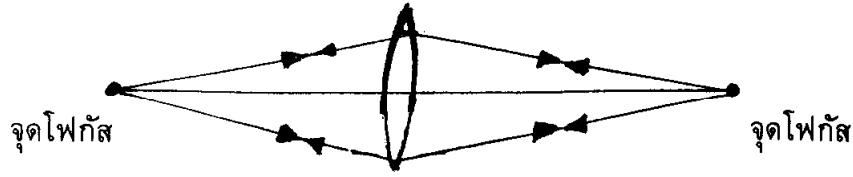
อุปกรณ์สำหรับทำให้ลำแสงขนานกันหรือเกือบขนานกันไปตลอดซึ่งใช้ประกอบในสเปคโตรสโคป โดยอุปกรณ์นี้จะให้แสงตกผ่านช่องสลิตที่เล็กมาก ซึ่งอยู่ในตำแหน่งของจุดโฟกัสของเลนส์นูน ทำให้แสงผ่านเลนส์นี้ออกไปเป็นแสงขนานพุ่งไปยังปริซึมหรือเกรตติงต่อไป อุปกรณ์นี้สามารถนำไปใช้ทดสอบการรวมแสงจากอนันต์ของเลนส์โดยให้ลำแสงขนานส่องผ่านไป

compensator คอมเพนเซเตอร์

อุปกรณ์ทางทัศนศาสตร์สำหรับชดเชยการเปลี่ยนเฟสของแสงได้อย่างต่อเนื่อง อาจประกอบด้วยผลึกที่มีแกนทัศนศาสตร์ขนานหรือตั้งฉากกับผิวหน้าซึ่งตัดเป็นรูปปริซึมมุมฉากประกบกัน เมื่อแสงผ่านจะทำให้เฟสคลาดเคลื่อนไปไม่เท่ากันตามตำแหน่งของแสงตกเข้ามายังส่วนต่าง ๆ ของอุปกรณ์นี้

conjugate foci จุดโฟกัสสัมพันธ์

จุด 2 จุด ซึ่งถ้าแสงออกจากจุดหนึ่งจุดใดจะไปรวมกันยังอีกจุดหนึ่ง ดังในกรณีของเลนส์หรือกระจก

cosine-fourth power law กฎกำลังสี่ของโคไซน์

พลັกซ์ของการส่องสว่าง ซึ่งตกบนผิวใด ๆ จะเป็นปฏิภาคโดยตรงกับกำลังสี่ของโคไซน์ของมุมที่ตำแหน่งต่าง ๆ กระทบกับแนวตั้งฉาก

cosine law กฎโคไซน์

ความเข้มของการส่องสว่างจากต้นกำเนิดที่กระจายแสงได้อย่างสมบูรณ์ในทิศทางใด ๆ จะเป็นปฏิภาคโดยตรงกับโคไซน์ของมุมที่ทิศทางนั้น ๆ ทำมุมกับแนวตั้งฉาก นับเป็นกฎหนึ่งของแลมเบิร์ต

critical angle มุมวิกฤติ

มุมตกของแสงซึ่งพอดีทำให้แสงสะท้อนกลับสู่ตัวกลางเดิม ในกรณีที่แสงตกจากตัวกลางที่มีความหนาแน่นสูงไปยังตัวกลางที่มีความหนาแน่นต่ำกว่า

D.

dichroism ไดโครอิม

คุณสมบัติของผลึกแร่ธรรมชาติบางชนิดที่ขึ้นอยู่กับทิศทาง โดยจะกักกันแสงที่ตกผ่านไปเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่ง ซึ่งถ้าส่วนของสนามไฟฟ้าของแสงแตกออกไปแล้วตั้งฉากกับทิศทางภายในบางทิศของผลึกที่เรียกชื่อเฉพาะว่า “แกนทรรศนศาสตร์” จะถูกกักกันอยู่ภายในผลึกทั้งหมด ยิ่งผลึกมีความหนาแน่นมากขึ้นเท่าใดจะทำให้การกักกันเป็นไปได้ดียิ่งขึ้น ส่วนแสงที่ผ่านออกมาได้อาจถูกกักกันไว้บ้างเหมือนกันตามขนาดความยาวช่วงคลื่นของแสง ผลึกที่มีคุณสมบัติเช่นนี้จึงมีสีสรรต่าง ๆ ในแต่ละทิศ เช่น อาจเห็นเป็นสีเขียวเมื่อนำมาส่องดูภายใต้ไฟสีขาวทางด้านหนึ่ง แต่อาจเห็นเป็นสีดำอีกด้านหนึ่ง จึงเรียกว่า “ผลึกไดโครอิก (dichroic crystal)” ซึ่งหมายถึงผลึกที่มีสองสี

diffraction ดิฟแฟรคชั่น

การเลี้ยวโค้งของคลื่นแสงเมื่อเคลื่อนที่ผ่านขอบวัตถุแหลมคมหรือวัตถุขนาดเล็กหรือช่องแคบมาก นับเป็นปรากฏการณ์ที่มีผลต่อขีดจำกัดของการแยกภาพในอุปกรณ์ทรรศนศาสตร์ (ดู **เกณฑ์ของเรย์เลห์**) แบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ ดิฟแฟรคชั่นแบบพรอนโฮเฟอร์ และแบบเฟรอนเฮล ซึ่งแบบแรกเป็นกรณีพิเศษที่แสงเป็นแสงขนานโดยตลอด และถือได้ว่าระยะจากต้นกำเนิดถึงสิ่งกีดขวางและระยะจากสิ่งกีดขวางถึงตำแหน่งการเกิด

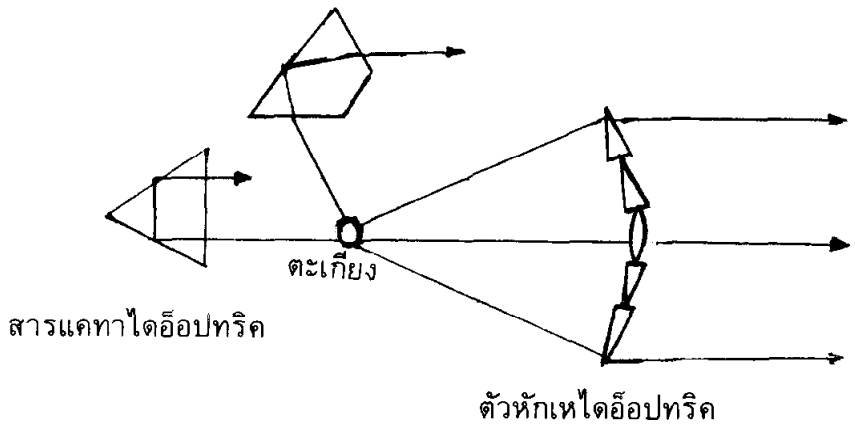
ภาพ มีค่ามากเมื่อเทียบกับขนาดความยาวคลื่นและขนาดของสิ่งกีดขวางตามประมาณการของ ฟรอนโฮเฟอร์ ส่วนแบบที่สองเป็นกรณีทั่วไปที่แสงเป็นคลื่นทรงกลมโดยตลอด เนื่องจากระยะ จากจุดกำเนิดไปยังสิ่งกีดขวางและระยะจากสิ่งกีดขวางถึงตำแหน่งการเกิดภาพเป็นระยะที่ แน่นนอน ซึ่งมีค่าไม่มากจนเกินไปถึงกับจะละทิ้งความต่างเฟสระหว่างคลื่นต่าง ๆ ที่ออกจากสิ่ง กีดขวางไปยังบริเวณแนวตั้งฉากกับตำแหน่งการเกิดภาพ

diffraction pattern รูปแบบของดิฟแฟรคชัน

ภาพที่ปรากฏเนื่องจากแสงตกผ่านสิ่งกีดขวางต่าง ๆ เกิดปรากฏการณ์ดิฟแฟรคชัน ขึ้น ซึ่งเป็นการเลี้ยวเบนของแสงไปโดยรอบสิ่งกีดขวาง

dioptric สารไดออปทริก

สารซึ่งสามารถหักเหแสงเช่นเลนส์ เมื่อนำสารไดออปทริกมาประกอบเข้ากับปริซึม แดททาไดออปทริก ดังรูปใช้เป็นเครื่องส่องนำทางสำหรับประการการ

dipole radiation การแผ่รังสีขั้วคู่

อนุภาคที่มีประจุไฟฟ้าเคลื่อนที่แบบฮาร์มอนิกในแนวหนึ่งจะแผ่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าด้วย กำลังของการแผ่รังสีเป็นปฏิภาคตรงกับกำลังของความถี่ของคลื่นที่แผ่ออกมาหรือเป็น ปฏิภาคผกผันกับกำลังของขนาดความยาวคลื่นนั้น

dispersive power กำลังการกระจาย

อัตราส่วนระหว่างความแตกต่างของดัชนีหักเหของตัวกลางสำหรับแสงสีม่วงและแสง สีแดงกับดัชนีหักเหเฉลี่ยลบด้วยหนึ่ง (ดู ตัวเลขแอบเบ)

E.

equivalent lens เลนส์สมมูล

เลนส์แบบง่ายหรือเลนส์เดี่ยวที่ให้ภาพในขนาดและตำแหน่งที่ตรงกันกับชุดของเลนส์ที่ นำมาประกอบเข้าด้วยกัน

extroadinary ray แสงพิเศษ

แสงหักเหเข้าไปในตัวกลางบางชนิด แล้วแยกออกเป็น 2 ลำแสง ซึ่งลำแสงที่หักเหลำหนึ่งไม่เป็นไปตามกฎของสเนลล์ เรียกว่า แสงพิเศษ โดยจะแผ่ออกไปทุกทิศทุกทางในลักษณะของคลื่นทรงรี

F.**Fermat's principle หลักของเฟอร์แมท**

ระยะการเคลื่อนที่ของรังสีของแสงจากจุดหนึ่งไปสู่อีกจุดหนึ่ง ซึ่งรวมทั้งการสะท้อนและการหักเหจะเป็นระยะทางที่ใช้เวลาน้อยที่สุด

fluorescence การเรืองแสง

ตัวกลางบางชนิดสามารถรับพลังงานแสงที่มีช่วงคลื่นสั้น เช่น อุลตราไวโอเล็ตหรือรังสีเอ็กซ์ไว้ในเวลาสั้น ๆ และคายพลังงานนี้ออกมาด้วยขนาดคลื่นที่สามารถมองเห็นได้ นั่นคือ แสงเรืองจะมีขนาดคลื่นมากกว่าแสงตก

f-number ตัวเลขเอฟ

อัตราส่วนระหว่างระยะโฟกัสกับเส้นผ่าศูนย์กลางที่แท้จริงของเลนส์ ซึ่งสามารถปรับได้ในกล้องถ่ายรูปส่วนใหญ่ด้วยการเปิดหน้ากล้องขนาดต่าง ๆ

Fresnel เฟรอน์เนล

หน่วยของความถี่ทางทัศนศาสตร์ ซึ่งเท่ากับ 10^{12} เฮิรท์ซ์ (= 1 เทตราเฮิรท์ซ์)

Fresnel's laws กฎของเฟรอน์เนล

กฎในเรื่องการแทรกสอดของแสงโพลาไรซ์ ซึ่งมีอยู่ 3 กฎ ดังนี้

- (1) รังสีของแสง 2 ลำ ที่มีที่มาจากลำแสงโพลาไรซ์เดียวกันและมีทิศของโพลาไรเซชันอยู่ในระนาบเดียวกัน จะเกิดการแทรกสอดแบบเดียวกับแสงทั่วไป
- (2) รังสีของแสง 2 ลำ ที่มีที่มาจากลำแสงโพลาไรซ์เดียวกันและมีทิศของโพลาไรเซชันตั้งฉากซึ่งกันและกันจะเกิดการแทรกสอดต่อเมื่อทำให้ทิศของโพลาไรเซชันอยู่ในระนาบเดียวกัน
- (3) รังสีของแสง 2 ลำ ที่เป็นแสงโพลาไรซ์ซึ่งมีทิศของโพลาไรเซชันตั้งฉากกันและมีที่มาจากแสงธรรมชาติจะไม่มีการแทรกสอดถ้าทำให้ทิศตั้งกล่าวอยู่ในระนาบเดียวกัน

Fresnel lens เลนส์เฟรอน์เนล

แผ่นที่มีแถบวงซ้อนกันโดยมีจุดศูนย์กลางร่วมกัน ซึ่งให้แสงผ่านได้เฉพาะแถบวงลำดับคู่หรือลำดับคี่อย่างใดอย่างหนึ่ง จึงทำหน้าที่เสมือนเลนส์รวมแสงที่จะให้คลื่นรวมมีความเข้มเป็นกำลังสองของจำนวนแถบเท่าของกรณีที่ไม่มีสิ่งกีดขวาง และจะมีระยะโฟกัสหลายค่าด้วยกัน

Fresnel's mirrors กระจกเฟรชเนล

กระจกราบ 2 แผ่น ซึ่งเอียงทำมุมต่ำกว่า 180 องศาเล็กน้อย สามารถใช้สร้างแถบของรูปแบบการแทรกสอดจากภาพสะท้อน 2 ภาพของช่องสลิตที่มีแสงส่องผ่านได้ อาจใช้ปริซึมบาง 2 อันสร้างรูปแบบประเพณีซึ่งเรียกว่า “ไบปริซึมแบบเฟรชเนล”

Fresnel's reflection formula สูตรการสะท้อนแสงของเฟรชเนล

แสงที่สะท้อนจากตัวกลางโปร่งใสจะเทียบสัดส่วนกับแสงตกตามสูตรการสะท้อนแสงของเฟรชเนล ดังนี้
$$\frac{1}{2} \left(\frac{\sin^2(i - r)}{\sin^2(i + r)} + \frac{\tan^2(i - r)}{\tan^2(i + r)} \right)$$

โดยที่ i และ r คือ มุมตกและมุมหักเห ตามลำดับ

Fresnel zones แนวเขตเฟรชเนล

แนวเขตบนแนวคลื่นทรงกลมที่แบ่งออกเป็นแถบวงตามเฟสของคลื่นที่แผ่ออกไปยังจุดใด ๆ จากแนวเหล่านี้ โดยที่เฟสของคลื่นซึ่งออกจากแนวหนึ่งอาจต่างไปจากเฟสของคลื่นจากแนวที่อยู่ถัดไป 180 องศา เมื่อคลื่นพบกัน ณ จุดหนึ่ง ๆ

G.

grating เกรตติง

แผ่นราบหรือแผ่นโค้งที่ทำให้เกิดดิฟแฟรคชันเมื่อแสงตกผ่านรอยเจาะเป็นแนวขนานห่างกันเป็นระยะเท่า ๆ กันจำนวนมากบนแผ่นนี้ที่เรียกว่า “เกรตติง” ซึ่งอาจมีจำนวนแนวเหล่านี้กว่า 1,000 เส้น/นิ้ว² ใช้สำหรับหาความถี่หรือความยาวคลื่นของแสง

H.

hologram โฮโลแกรม

แผ่นบันทึกภาพหรือฟิล์มที่ผ่านกรรมวิธีโฮลोगราฟิ เป็นการสร้างภาพ 3 มิติให้ปรากฏ โดยไม่เพียงแต่สามารถบันทึกความเข้มหรืออัมพลิจูดเท่านั้น ยังสามารถบันทึกเฟสของคลื่นตกได้ด้วย เมื่อนำสิ่งที่บันทึกไว้มาสร้างขึ้นอีกครั้งหนึ่ง จะได้สิ่งที่ปรากฏจากการสร้างขึ้นใหม่นี้ไม่ต่างไปจากของจริงแต่ประการใด (ดู โฮลोगราฟิ)

holography โฮลोगราฟิ

กระบวนการบันทึกภาพโดยไม่ใช้เลนส์ ซึ่งจะให้ภาพ 3 มิติ จากการใช้แสงเลเซอร์จากต้นกำเนิดหนึ่งแยกออกเป็น 2 ลำ ให้ลำหนึ่งฉายไปยังแผ่นบันทึกภาพ หรือฟิล์มบันทึกภาพ ส่วนอีกลำหนึ่งฉายไปยังวัตถุที่ต้องการจะบันทึกไว้ก่อนแล้วให้ลำแสงทั้งสองไปพบกัน โดยการแทรกสอดยังแผ่นบันทึกภาพหรือฟิล์ม เมื่อฉายด้วยแสงเลเซอร์หลังจากที่ล้างแผ่นหรือฟิล์มบันทึกภาพโดยวิธีการดิฟแฟรคชัน จะปรากฏภาพ 3 มิติ ในลักษณะของวัตถุเดิมเสมือนหนึ่งวัตถุนั้นอยู่ ณ ที่นั้น ทั้งยังสามารถบันทึกภาพที่ปรากฏนี้ได้ทุกแง่มุมเช่นเดียวกับการบันทึก

ภาพจากวัตถุจริงด้วย

Huygens' principle หลักของฮอยเกนส์

หลักการที่ตั้งขึ้นจากสมมติฐานที่ว่า ทุกจุดบนแนวหน้าคลื่นเป็นเสมือนหนึ่งต้นกำเนิดของคลื่นที่เรียกว่าคลื่นทุติยภูมิ ซึ่งเคลื่อนที่ออกไปทุกทิศทุกทาง

I.

infrared แสงใต้แดง

คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่ตาของคนเราไม่สามารถมองเห็นได้เพราะมีขนาดความยาวช่วงคลื่นมากกว่าช่วงที่ประสาทตาจะรับได้ คือระหว่างช่วงของแสงสีม่วง (3900 อังสตรอม) ถึงแสงสีแดง (7800 อังสตรอม) ซึ่งแสงใต้แดงจะอยู่ในช่วงที่เลยออกไปจากแสงสีแดง โดยที่เป็นรังสีความร้อนจึงสามารถแผ่ออกไปได้ดีกว่าแสงที่มองเห็นได้ในหมอก และใช้กล้องถ่ายภาพพิเศษบันทึกได้

illumination or illuminance การส่องสว่าง

พลັกซ์ของการส่องสว่างที่ตกตั้งฉากบนพื้นที่ 1 ตารางหน่วย เรียกว่า การส่องสว่าง มีหน่วยเป็น ลูเมน ต่อตารางเมตร หรือลักซ์ (lux)

incidence plane ระนาบของรังสีตก

ระนาบที่ประกอบด้วยรังสีตก เส้นปกติ และแนวตัดกันของตัวกลางต่างชนิดที่รังสีของแสงตกผ่านไป

interference pattern รูปแบบของอินเทอร์เฟียร์เรนซ์

ภาพที่ปรากฏเนื่องจากแสงจากต้นกำเนิดประสานกันเชิงเสริมสร้างและเชิงหักล้าง ทำให้เกิดบริเวณสว่างและมีดสลับกันอย่างสม่ำเสมอ

inverse square law กฎกำลังสองผกผัน

การส่องสว่างบนผิวใด ๆ จะเป็นปฏิภาคผกผันกับกำลังสองของระยะทางจากต้นกำเนิดถึงผิวนั้น ๆ ซึ่งเป็นกฎหนึ่งของแลมเบิร์ต

L.

lambert แลมเบิร์ต

หน่วยของการส่องสว่าง หรือความสว่างของผิววัตถุสำหรับต้นกำเนิดแสงหรือวัตถุสะท้อนแสง ซึ่งให้แสงออกมา 1 ลูเมน/ซม.² (ดู ลูเมน)

Lambert's law กฎของแลมเบิร์ต

ในระยะทางที่เท่ากันภายในตัวหนึ่ง ๆ จะดูดกลืนแสงทำให้ความเข้มลดลงเป็นอัตราส่วนที่เท่ากัน ดังนี้ $dI/I = -\alpha dx$

นั่นคือ $I = I_0 e^{-\alpha x}$

โดยที่ α เรียกว่า สัมประสิทธิ์ของการดูดกลืน ซึ่งถ้าหากแสงถูกกระจายภายในตัวกลางด้วย ในขณะเดียวกัน จะทำให้ค่านี้เพิ่มขึ้น

laser = light amplification by stimulated emission of radiation แสงเลเซอร์

แสงที่มีกำเนิดมาจากการปล่อยรังสีโดยการกระตุ้นของพลังงานในรูปแบบต่าง ๆ (ดู การปล่อยรังสีโดยการกระตุ้น)

lens formula สูตรเลนส์

สมการความสัมพันธ์ระหว่างระยะวัตถุและระยะภาพ คือ u และ v กับระยะโฟกัส f ของเลนส์ ดังนี้ $\frac{1}{f} = \frac{1}{u} + \frac{1}{v}$

lumen ลูเมน

หน่วยของฟลักซ์ของการส่องสว่าง ซึ่งเท่ากับปริมาณของแสงที่เปล่งออกมาใน 1 มุมตัน โดยต้นกำเนิดแสงขนาด 1 แคนเดลา

luminance or brightness ความสว่าง

ความเข้มของการส่องสว่างต่อตารางพื้นที่ของต้นกำเนิดแสง มีหน่วยเป็น แคนเดลาต่อตารางเมตร หรือ นิต (nit) และแคนเดลาต่อตารางเซนติเมตร หรือ สทิลบ (stilb)

luminous emittance การเปล่งแสง

ฟลักซ์ของการส่องสว่างที่ออกจากผิวซึ่งมีพื้นที่ 1 ตารางหน่วย เรียกว่า การเปล่งแสง มีหน่วยเป็น ลูเมนต่อตารางเมตร

luminous intensity ความเข้มของการส่องสว่าง

ปริมาณของฟลักซ์ของการส่องสว่างต่อมุมตันที่เปล่งออกมาจากต้นกำเนิด มีหน่วยเป็น ลูเมนต่อสเตอเรเดียน หรือ แคนเดลา

M.

magnifying glass แว่นขยาย

เลนส์นูนหนึ่ง ๆ สามารถนำมาใช้ส่องดูวัตถุให้ปรากฏขนาดใหญ่ขึ้นและชัดเจนขึ้น เพราะจะช่วยให้เห็นวัตถุขนาดเล็กที่นำมาใกล้นี้้นตาน้อยกว่าระยะปกติ (25 เซนติเมตร) ซึ่งคนทั่วไปเห็นได้ชัดเจนที่สุดได้ โดยที่เลนส์นี้ทำหน้าที่เสริมกำลังการหักเหของแสงจากวัตถุให้แก่สายตา แว่นขยายจึงนับเป็นกล้องจุลทรรศน์แบบง่าย

magnifying power กำลังขยาย

อัตราส่วนระหว่างขนาดของภาพที่ปรากฏกับขนาดของวัตถุซึ่งวัดด้วยตาเปล่า สำหรับอุปกรณ์ทัศนศาสตร์หนึ่ง ๆ เช่น สำหรับกล้องจุลทรรศน์จะต้องวัดขนาดของวัตถุด้วยตาเปล่าในระยะที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ 25 เซนติเมตร

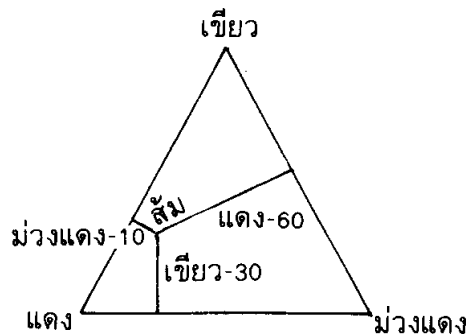
Malus law กฎของมาลัส

แสงที่ผ่านผลึกบางชนิดออกมาได้เนื่องจากทิศของการสั่นสะเทือนของสนามไฟฟ้าของแสงขนานกับแนวที่ผลึกนั้นให้แสงผ่านไปได้ตลอดจึงมีความเข้มของแสงที่ผ่านผลึกประเภทนี้เปลี่ยนแปลงตาม “กฎของมาลัส” ดังนี้ $I_t = I_i \cos^2 \theta$

(ดู ผลึกไดโครอิก) เมื่อ θ คือ มุมระหว่างทิศของสนามไฟฟ้าและแนวผลึก

Maxwell's color triangle สามเหลี่ยมสีแสงของแมกซ์เวลล์

สามเหลี่ยมที่แสดงถึงการผสมสีแสง (ไม่ใช่สีทา) โดยมีสีแดงเขียวและม่วงแดงเป็นแม่สี เช่น ถ้าผสมสีแสงแดงร้อยละ 60 แสงม่วงแดงร้อยละ 10 และแสงเขียวร้อยละ 30 จะเป็นแสงสีส้ม

mechanical equivalent of light สมมูลกลของแสง

อัตราส่วนระหว่างฟลักซ์ของการแผ่รังสีแสงเทียบกับฟลักซ์ของการส่องสว่างสำหรับขนาดความยาวคลื่นที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการแผ่รังสีของวัตถุที่มีค่าสูงสุด ซึ่งมีค่าประมาณ 0.0015 วัตต์/ลูเมน

O.

optical axis แกนทัศนศาสตร์

ทิศทางภายในผลึกตัวกลางบางชนิดที่สามารถให้แสงโพลาไรซ์ ซึ่งมีทิศการสั่นสะเทือนของสนามไฟฟ้าขนานกับทิศทางนี้ผ่านไปตลอดผลึกบางชนิดอาจมีทิศทางนี้ซึ่งเรียกว่า แกนทัศนศาสตร์มากกว่าหนึ่งแกน

optical constants ค่าคงที่ทางทัศนศาสตร์

ค่าดัชนีหักเห, n และค่าสัมประสิทธิ์การกักกัน, α ของตัวกลางใด ๆ ซึ่งนำไปใช้หาค่าดัชนีหักเหเชิงซ้อน ($n - i\alpha$) ของตัวกลางนั้น ๆ

optical system ระบบทัศนศาสตร์

ชุดของชิ้นส่วนทางทัศนศาสตร์ที่ประกอบกันขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เลนส์ใกล้ตาและเลนส์ใกล้วัตถุประกอบกันขึ้นเป็นกล้องจุลทรรศน์ หรือกล้องโทรทรรศน์

optics ทัศนศาสตร์

วิชาที่ว่าด้วยการศึกษาปรากฏการณ์ของแสง ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยการสร้างรังสีตก รังสีสะท้อน รังสีหักเห และขนาดของวัตถุและระยะต่าง ๆ ตามมาตราส่วนเชิงเรขาคณิต หรือด้วยการอธิบายตามลักษณะของคลื่นโดยที่แสงเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าในช่วงขนาดความถี่ หรือขนาดช่วงคลื่น ปรากฏการณ์เกี่ยวกับแสงส่วนใหญ่สามารถอธิบายได้โดยการสร้างรูปเชิงเรขาคณิต แต่มีบางปรากฏการณ์ที่ไม่สามารถอธิบายได้โดยวิธีนี้จึงต้องอาศัยคุณสมบัติคลื่นของแสง วิชานี้จึงอาจแบ่งออกเป็น “ทฤษฎีทัศนศาสตร์เชิงเรขาคณิต” และ “ทฤษฎีทัศนศาสตร์เชิงกายภาพ”

ordinary ray แสงปกติ

แสงซึ่งเกิดจากการหักเหเป็น 2 ลำ หรือ ไบรีฟรินเจนซ์จากลำแสงหนึ่งตกผ่านเข้าไปในตัวกลางบางชนิด เช่น ผลึกแคลไซต์ ทำให้ลำแสงหักเหลำหนึ่งเป็นไปตามกฎของสเนลล์ เรียกว่าแสงปกติ ซึ่งจะแผ่ออกไปทุกทิศทุกทางในลักษณะของคลื่นทรงกลม

P.

paraxial ray รังสีใกล้แกน

รังสีของแสงจากวัตถุที่ตกผ่านไปตามแนวแกนमुखสำคัญซึ่งเป็นแกนกลางของระบบทัศนศาสตร์ใด ๆ

polarimeter โพลาริมิเตอร์

เครื่องมือทางทัศนศาสตร์สำหรับหาค่ากิจกรรมทางทัศนศาสตร์ในของเหลว ด้วยการให้แสงผ่านปริซึมแบบนิคอลลก่อนและหลังจากที่ผ่านเข้าไปในของเหลวนั้น (ดู โพลาริเซอร์ และ แอนาไลเซอร์)

polarimetry โพลาริเมทรี

การวัดกิจกรรมทางทัศนศาสตร์ โดยเฉพาะในของเหลวเพื่อศึกษาความเข้มข้นของสารละลาย

polariscope โพลาริสโคป

เครื่องมือสำหรับศึกษาปรากฏการณ์ของแสงโพลาไรซ์ในตัวกลาง ประกอบด้วย โพลาริเซอร์และแอนาไลเซอร์และที่บรรจุตัวอย่างของวัตถุโปร่งใสที่ต้องการศึกษาไว้ระหว่างกลางของโพลาไรเซอร์และแอนาไลเซอร์ ซึ่งอาจทำด้วยปริซึมแบบนิคอลลเหมือนกันทั้งคู่ หรืออาจทำด้วยแผ่นโพลาไรซ์

polarization โพลาริเซชัน

การที่แนวการสั่นสะเทือนของสนามไฟฟ้าหรือสนามแม่เหล็กของแสงอยู่ในทิศใดทิศหนึ่ง หรือมีรูปแบบของการสั่นสะเทือนที่แน่นอน แสดงถึงคุณสมบัติโพลาไรเซชันของแสงนั้น และเรียกแสงนั้นว่าแสงโพลาไรซ์

polarized light แสงโพลาไรซ์

แสงที่มีเวกเตอร์ของสนามอยู่ในทิศใดทิศหนึ่งหรือมีความสัมพันธ์ในรูปแบบที่แน่นอน โดยที่เวกเตอร์ของสนามอาจแตกออกไปในแกนที่ตั้งฉากซึ่งกันและกัน จึงอาจมีความสัมพันธ์ระหว่างเวกเตอร์ที่แตกออกไปนี้อยู่ในรูปของสมการเส้นตรงหรือวงกลมหรือวงรี เรียกว่า แสงโพลาไรซ์ชนิดเส้นตรง หรือชนิดวงกลม หรือชนิดวงรีได้ต่าง ๆ กัน

polarizer โพลาริเซอร์

วัตถุที่สามารถทำให้แสงที่เคลื่อนที่ผ่านไปกลายเป็นแสงโพลาไรซ์

Polaroid โพลารอยด์

ผลิตภัณฑ์ทางทอรรคนศาสตร์ซึ่งรวมทั้งแผ่นพลาสติกโปร่งใสที่สามารถให้แสงโพลาไรซ์ชนิดระนาบผ่านไปสำหรับใช้เป็นแว่นตาและแผ่นกรองแสงเพราะแผ่นนี้จะลดแสงสะท้อนจากพื้นถนนหรือวัตถุซึ่งเป็นแสงโพลาไรซ์ชนิดระนาบ (ดู กฎของบรูสเตอร์ และ กฎของมาลูส) เพื่อจัดทิศทางให้เป็นไปตามลักษณะของงานที่ใช้

Polaroid camera กล้องโพลารอยด์

ผลิตภัณฑ์กล้องถ่ายรูปที่สามารถล้างและอัดฟิล์มได้ภายในกล้อง ใช้เวลาเพียง 10 วินาที (50 วินาที สำหรับภาพสี)

principal axis แกนमुख्यสำคัญ

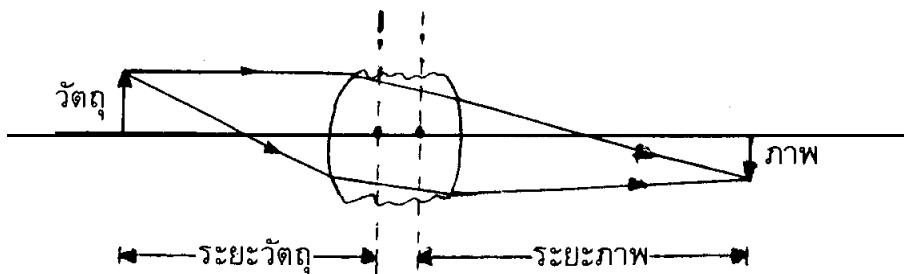
แนวที่ลากผ่านจุดกึ่งกลางของช่องที่รับแสงเข้าสู่ระบบทอรรคนศาสตร์ หรืออุปกรณ์ทอรรคนศาสตร์

principal plane ระนาบमुख्यสำคัญ

ระนาบซึ่งตัดผ่านจุดमुख्यสำคัญและตั้งฉากกับแกนमुख्यสำคัญภายในเลนส์หนาหรือระบบของเลนส์

principal points of lens จุดमुख्यสำคัญของเลนส์

จุด 2 จุด ภายในเลนส์หนา (หรือชุดของเลนส์ที่ประกบกันขึ้นเป็นเลนส์เดียวกัน) ซึ่งอยู่บนแกนमुख्यสำคัญ โดยจุดหนึ่งอยู่ทางด้านวัตถุและอีกจุดหนึ่งอยู่ทางด้านภาพ เมื่อวัดระยะวัตถุและระยะภาพจากจุดทั้งสองนี้ตามลำดับจะเป็นไปตามสูตรของเลนส์

R.**Raleigh's criterion เกณฑ์ของเรลีย์**

ความสามารถในการแยกภาพแต่ละภาพให้ปรากฏเด่นชัดตามเกณฑ์ของเรลีย์สำหรับอุปกรณ์ทัศนศาสตร์นั้น อย่างน้อยที่สุดตำแหน่งของรูปแบบดิฟแฟรคชันซึ่งเป็นตำแหน่งมืดลำดับแรกจากวัตถุหนึ่งจะต้องตรงกับบริเวณสว่างตอนกลางของรูปแบบดิฟแฟรคชันจากอีกวัตถุหนึ่ง นั่นคือ ระยะห่างเชิงมุมระหว่างศูนย์กลางภาพแต่ละภาพจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์การเกิดดิฟแฟรคชันที่ให้ความเข้มน้อยที่สุดลำดับแรก ดังนี้

$$\theta = \alpha_1 = \lambda/D \text{ สำหรับช่องสลิต}$$

$$\text{และ } \theta = \alpha_1 = 1.22\lambda/D \text{ สำหรับช่องกลม}$$

Raleigh's law กฎของเรลีย์

กำลังของการกระจายของแสงคลื่นสั้นจะมากกว่าของแสงคลื่นยาว ตามกฎของเรลีย์ ดังนี้ $P \propto \frac{1}{\lambda^4} \propto \omega^4$

reference ray รังสีอ้างอิง

รังสีที่ผ่านไปตามแนวแกนमुखสำคัญของระบบทัศนศาสตร์ใด ๆ

resolution การแยกภาพ

ระยะห่างที่สุทธระหว่างจุดสองจุดที่บันทึกได้โดยอุปกรณ์ทัศนศาสตร์

resolving power กำลังแยก

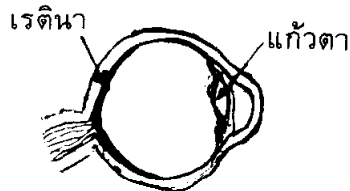
ความสามารถในการแยกภาพแต่ละภาพให้ปรากฏชัดเจนโดยอุปกรณ์ทัศนศาสตร์ วัดได้จากระยะห่างเชิงมุมที่เล็กที่สุดระหว่างภาพซึ่งเห็นได้เป็นอย่างดี

resonance radiation การก่อกวนของการแผ่รังสี

เมื่อตัวกลางได้รับแสงที่ตกผ่านมาแล้วทำให้ตัวกลางนั้นกลายเป็นแหล่งกำเนิดแสงทุติยภูมิ ซึ่งให้แสงที่มีขนาดความยาวคลื่นเดียวกันกับแสงตก เนื่องจากพลังงานของแสงที่ตกผ่านตัวกลางถูกตัวกลางกักกันไว้ภายในช่วงเวลาสั้นขนาด 10^{-7} หรือ 10^{-8} วินาที แล้วจึงคายออกมาในรูปของแสง

retina เรตินา

จักขุประสาทที่มีความไวต่อแสง อยู่ในบริเวณด้านหลังของนัยน์ตา

S.**scattering การกระเจิง**

เมื่อแสงผ่านตัวกลางที่มีขนาดอนุภาคเล็กกว่าขนาดความยาวช่วงคลื่นของแสงตก แทรกอยู่ทั่วไปโดยที่ค่าดัชนีหักเหของอนุภาคต่างจากของตัวกลาง จะเกิดการกระเจิงของแสง ตามกฎของเรลีย์ ที่สัมพันธ์กับขนาดความยาวคลื่นของแสง และแสงกระเจิงจะกลายเป็นแสง โพลาริซด์ชนิดระนาบที่มีทิศของการสั่นสะเทือนตั้งฉากกับระนาบของการตกของแสง

Snell's law กฎของสเนล

การหักเหของแสงเมื่อเคลื่อนที่ผ่านตัวกลางต่างชนิด จะทำให้มุมตกและมุมหักเหที่ ลำแสงกระทำกับเส้นปกติเป็นไปตามความสัมพันธ์ ดังนี้ $n_1 \sin \theta_1 = n_2 \sin \theta_2$

Sparrow's criterion เกณฑ์ของสแปโร

การเห็นวัตถุแยกกันได้พอดีตามเกณฑ์ของสแปโร หมายถึงเมื่อศูนย์กลางของ รูปแบบดิฟแฟรคชันที่เกิดจากแต่ละวัตถุอยู่ห่างกัน ดังนี้ $\theta = 0.5\lambda/D$

spectrometer สเปกโตรมิเตอร์

เครื่องมือสำหรับวัดแสงสีต่าง ๆ ของสเปกตรัม ประกอบด้วยสลิตหรือช่องรับแสง ไปยังคอลลิเมเตอร์เพื่อทำให้เป็นแสงขนานตกไปยังปริซึมหรือเกรตติง เพื่อที่แสงในขนาดช่วง คลื่นต่าง ๆ จะแยกออกจากกันทำมุมเบี่ยงเบนตามขนาดช่วงคลื่น ซึ่งสามารถสังเกตและศึกษา ได้โดยกล้องโทรทรรศน์

Stark effect ปรากฏการณ์สตาร์ค

การแยกออกของเส้นสีในสเปกตรัมของแสงจากต้นกำเนิดภายใต้สนามไฟฟ้าแรง สูง (ดูเทียบกับ ปรากฏการณ์ซีแมน)

stimulated emission การปล่อยรังสีโดยการกระตุ้น

โดยการให้พลังงานในรูปต่าง ๆ เช่น แสง ไฟฟ้า ความร้อน หรือปฏิกิริยาเคมี เพื่อให้อะตอมส่วนใหญ่ของสารใดสารหนึ่งอยู่ในสภาวะพลังงานสูงขึ้นกว่าปกติในช่วงเวลาที่ นานพอ เมื่ออะตอมเหล่านี้กลับสู่สภาวะปกติจะคายพลังงานที่ได้รับออกมาในรูปของแสงที่ มีความถี่เดียวกันตามแบบกำหนดของการแผ่รังสี จากการสะท้อนไปมาภายในขอบเขตที่ กำหนดจะได้แสงทั้งหมดออกมาเป็นแสงอาพันธ์อย่างสมบูรณ์ด้วยเฟสสัมพัทธ์ที่แน่นอนและมี ทิศทางโดยเฉพาะและมีความเข้มสูงมาก ทั้งยังปรับให้เป็นแสงโพลาริซด์ได้ด้วย จึงมี คุณสมบัติของการเป็นลำแสงลู่ไปในแนวตรงตลอด แสงนี้มีชื่อเรียกโดยย่อว่า “แสงเลเซอร์”

T.**thick lens เลนส์หนา**

ชิ้นส่วนของแก้วหรือผลึกโปร่งใสที่มีผิวโค้งทั้งสองด้านหนามากในบริเวณตรง กลาง แต่ขอบบนและล่างบาง เมื่อต้องการวัดระยะวัตถุและระยะภาพที่ห่างจากเลนส์หนาจะต้อง

วัดจากจุดमुखยสำคัญของเลนส์ 2 จุด ที่อยู่ทางด้านวัตถุและทางด้านภาพ ตามลำดับ
total reflection การสะท้อนกลับหมด

เมื่อแสงตกจากตัวกลางที่มีดัชนีหักเหเข้าสู่อีกตัวกลางที่มีดัชนีหักเหน้อยกว่า ถ้าทำมุมตกเท่ากับหรือมากกว่ามุมวิกฤตซึ่งพอดีทำให้แสงสะท้อนกลับสู่ตัวกลางเดิม เรียกว่าการสะท้อนกลับหมด

U.

ultraviolet แสงเหนือม่วง

คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีขนาดช่วงคลื่นต่ำกว่าช่วงที่สามารถมองเห็นได้คือแสงสีม่วง แต่สามารถกระจัดกระจายได้ดีในบรรยากาศจึงมีผลต่อวัตถุสิ่งของและผิวหนังให้ไหม้เกรียม และทำให้สารบางชนิดเรืองแสงได้

V.

visibility ทัศนวิสัย

อัตราส่วนของฟลักซ์ของการส่องสว่างเป็นลูเมนต่อฟลักซ์ของพลังงานเป็นวัตต์

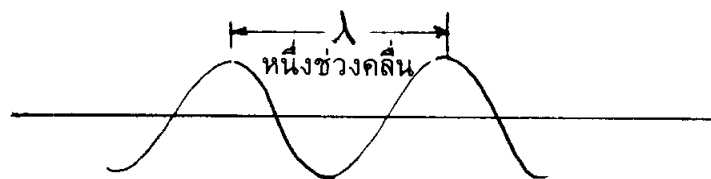
W.

wavefront แนวหน้าคลื่น

แนวหรือผิวสมมติที่ผ่านจุดซึ่งมีเฟสตรงกันของคลื่นในขณะที่เคลื่อนที่ไปในตัวกลาง โดยที่การเคลื่อนที่ของคลื่นอาจคำนึงได้ว่าเป็นการเลื่อนตำแหน่งของแนวดังกล่าวซึ่งโดยปกติจะอยู่ในรูปแบบอย่างง่าย เช่น ระนาบ ทรงกลม หรือทรงรี

wavelength ช่วงคลื่น

ระยะห่างระหว่างตำแหน่งใด ๆ ของคลื่นหนึ่งกับของอีกคลื่นหนึ่งซึ่งมีเฟสตรงกัน ซึ่งเป็นระยะที่แน่นอนสำหรับคลื่นแต่ละชนิด

Z.

Zeeman effect ปรากฏการณ์ซีแมน

การแยกออกของเส้นสีในสเปกตรัมของแสงจากต้นกำเนิดภายใต้สนามแม่เหล็กแรงสูง โดยส่วนประกอบของเส้นแสงซึ่งแยกออกมาแต่ละเส้นจะเป็นแสงโพลาไรซ์ที่มีความถี่เปลี่ยนไปจากเดิม สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีของลอเรนทซ์